

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quid nomine Bullae Indulgentiae, privilegij, facultatis, & gratiae significetur.
punct. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

TRACTATUS XXV.

ET

DISPUTATIO VNICA,

DE BVLLA

CRVCIATÆ.

T prædicto tractatu de *Suffragiis, Indulgentiis, & Indulgentiis*, nihil desit, placuit ei annectere præsentem de Indulgentiis, priuilegiis, & facultatibus, quæ in Bulla Cruciatæ conceduntur, Claritatis gratia, summarium Bullæ ad hunc ordinem reducemus. Primò, de conditionibus necessariis ex parte fumentis Bullam, vt Indulgentias, gratias, & facultates ibidem concessas consequatur. Secundò, quæ indulgentiæ concedantur. Tertio, quæ priuilegia, & dispensationes. Quarto, quæ facultates, & gratiæ, ibi tum fumentibus Bullam, tum Commillario. Quibus enodatis, omnia, quæ in Bullâ continentur, aperta erunt.

PUNCTVM I.

Quid nomine Bullæ, Indulgentiæ, priuilegij facultatis, & gratiæ significetur.

1. Nomen Bullæ vnde dicatur.
2. Vnde dicatur Cruciatæ.
3. Indulgentiæ nomen, & materia declaratur.
4. Explicatur priuilegium.
5. Quid facultatis nomine significetur.
6. Quid gratiæ.
7. Differentia inter supradicta.

NOMEN Bullæ varias habet significaciones, teste Ambr. Calepin. verbo. *Bulla*, Alex. ab Alexand. l. 2. dicitur. *genial. c. 19. & l. 5. c. 18. Rebuff. in pract. benef. x. p. tit. Noua Bulla declaratio. c. 40. n. 3. & 5.* Sed ea significatio est præcipua, qua significatur aureum illud signum, figuram cordis habens, à collo appensum, inclusis intra illud remediis aduersus inuidiam validissimis, quod Romani Imperatores, & filij Patriariorum gestabant, de quo Plin. 33. *hist. c. 2. & Alexand. dicto l. 5. c. 18.* Hinc ergo deriuatum est nomen, *Bulla*, ad significandum signum illud aureum, vel plumbeum, quod ex Litteris apostolicis pendet, & tandem applicatum est, vt significet totum Diploma, seu Litteras apostolicas, si prædictum signum authenticum habeant, sicuti resolut communis sententia Canonistarum in cap. *Ad audient iam. de nomine falsi.* Glossa in *Clement. 1. de iure iurando. in fine.* & notauit specialiter Rebuff. dicto c. 40. n. 3. Sebastian. Acosta de Andrade in *explicat. Bullæ. q. 1. proxiol.* Anton. Gomez. *eodem. tit. c. 1. Villalobos sum. 1. p. irac. 27. in proemio. n. 1.*

2. Dicitur præterea hæc Bulla, *Cruciatæ*, vt inquit Domin. Sotus. *n. 4. dist. 21. q. 1. art. 2. & 3.* Andrade. Anton. Gom. & Villalob. *supra.* quia continet indulta, gratias, & priuilegia valde similia his, quæ concessa fuerunt tempore Urbani II. & Innocent. III. omnibus illis, qui pro recuperatione terra sanctæ aduersus Turcas ibant pugnaturi, gestantes Cruces rubeam in pectore, vt in vita ipsius Urbani referunt Platina, Anton. Illecas, & alij: & colligitur ex cap. *Ad liberandum. de Iudæis.* & tradit Gloss. *Clement. 1. §. Ad hæc. de penitent. & remiss. verbo. A pœna.* Nicephor. *lib. 7. ecclesiast. cap. 46.*

3. Nomen, *Indulgentiæ*, vt constat ex iis, quæ præcedenti tract. *pun. 2.* diximus plures significaciones continet, quas in præsentem expendant latè Anton. Gom. *cap. 2. Bellarm. lib. 1. de indulgent. cap. 1.* Propria tamen indulgentiæ significatio est remissio, seu contempertio facta delinquenti. Hinc indulgentiam ecclesiasticam definiunt communiter Doctores apud Henric. *lib. 7. de indulgent. cap. 1. n. 2.* Acosta de Andrade *q. 3.* vt fit pœnæ temporalis pro peccato debite relaxatio extra sacramentum, ex applicatione thesauri Christi, & Sanctorum

culpa remittitur, sed pœnæ temporalis, quæ remissa culpa, & pœnæ æterna, solet manere luenda in hoc sæculo, vel in futuro in Purgatorio, iuxta textum in Extrauag. *Vnigenita de penitent. & remissionib.* Dicitur relaxatio pœnæ temporalis, & non penitentia iniunctæ, vt voluit Caiet. *Opusc. de indulgent. cap. 2.* quia per indulgentiam non tollitur directè penitentia iniuncta, sed solum quatenus tollitur pœna, pro qua faciendâ penitentia iniuncta erat: neque etiam est relaxatio pœnæ in foro iudiciali, & contentioso impositæ, sed pœnæ coram Deo debitæ pro culpis commissis. Fit autem hæc pœnæ remissio extra sacramentum: quia ea, quæ in Sacramento fit, non indulgentia, sed absolutio sacramentalis appellatur, & cum remissione culpæ coniungitur: pendet enim ex absoluteione sacramentali peccatorum, à qua non pendet indulgentia: hæc enim obtinere poteris, si in gratia existas, & si nullam absoluteionem sacramentalem receperis. At, quia hæc remissio nunquã gratis fit, sed solutione sufficienti exhibitâ: ideo pro illius consecutione applicat Pontifex ex satisfactionibus Christi Domini, & superabundantibus B. Virginis, & Sanctorum, quid necessarium est, vt condigna fiat remissio: applicat, inquam, eam satisfactionem pro fidelibus viuis in modum absoluteionis, pro defunctis in modum auxilij, & suffragij, de quibus in præcedenti tractatu satis dictum est, & latè docet in præsentem Anton. Gom. *c. 2. n. 10.*

4. Priuilegium est priuata lex contra generalem iuris communis dispositionem, & priuatis personis concessum, vt probat text. in cap. *Priuilegium 3. dist. cap. fin. 25. q. 1. leg. Singulari. ff. de legib. & tradit Syluest. verbo Priuilegium.* Rebuff. in *pract. tit. Differentia inter priuilegium. n. 3. & 4.* Gregor. Lopez *leg. 2. tit. 18. part. 3.* Neque ab indulto differt, sed pro eodem usurpatur, vt colligitur ex cap. *fin. Vt pendere & ibi* Glossa verbo, *indulgentiam.* cap. *Dudum.* cap. *Ex ore de priuilegiis.* & tradit Roman. *conf. 436.* quod incipit: *Quoad indultum. n. 1. & seqq.*

5. *Facultas* nomen est generale, quo Bulla virtus, & completur omnia indulta, priuilegia, & gratias, quæ ibidem continentur. Specialiter facultas est potestas exercendi actum, qui aliàs exerceri non poterat, iuxta illud Plinij: *Si mihi facultas daretur vtram mallem eligendi.*

6. *Gratia* multa significat, vt notat Alen. 3. *p. sum. quest. 69. memb. 1. art. 1.* Gloss. *Clement. 1. de Magist. sed præcipuè sumitur pro beneficio à Summo Pontifice collato, c. Gratia de rescript. in 6. & Clem. Gratia. eodem. tit.*

7. Ex his omnibus constat discrimen inter indulgentiam, priuilegium, facultatem, & gratiam. Nam indulgentia est relaxatio pœnæ temporalis debite pro peccatis. Priuilegium est dispensatio legis communis alicui facta. Facultas est potestas exercendi actum, siue iuri communi aduersum, siue non. Gratia est beneficium à Romano Pontifice concessum, idè quæ indulgentiæ, priuilegiis, indulta, & facultates in hac Bullâ concessa, gratiæ dici possunt, quia ex munificentia Romani Pontificis conceduntur. Quæ omnia sigillatim enodabimus. Non enim est relaxatio pœnæ æternæ: hæc enim simul cum

PUNCT. II.